

Tranedans af Anders Johansen

Viborg, december 2010

Blot til LYST?

Tobias er femten år og aldrig kysset, 158 cm høj og håbløst forelsket i Melissa, klassens lækreste pige. Melissa gider ham ikke, hun har andre interesser: modetøj og makeup og dyre diskobesøg.

Men hvor får hun pengene fra? Har hun solgt sin sjæl til Mørkets fyrste ... eller sin krop?

(fra bogens bagsidetekst)

Via bøger som fx Sølvbroen, Supernova og Stjerneskelv har Anders Johansen vundet såvel lærer- som elevhjerter. Undertegnede blev derfor temmelig begejstret, da AJ spurgte, om der kunne tænkes at være elever i min daværende niende klasse, som ville være testlæsere? Og helt uden at få armene vredet om på ryggen meldte 11 elever samt mine egne to ældste døtre sig. Forfatteren havde allerede goodwill i klassen qua Supernova og Stjerneskelv, som vi havde læst på klassen. Eleverne fik hvert sit print, som de skulle markere i under læsningen, når de stødte på skidt og kanel – eller blot havde spørgsmål. Efter endt læsning skulle de så sende en mail til AJ, hvis de havde "større" ting. Nu skal det siges, at forfatteren er en dygtig en af slagsen. Fx var der kun en enkelt eller to slåfejl i printet, og eleverne havde ikke store indvendinger. Tværtimod var de meget begejstrede.

AJ besøgte så klassen og testlæserne, hvor de talte om mindre knaster. Fx fandt Anna det forvirrende, at der var såvel en Kevin som en Kenneth. Og vupti blev Kenneth i den færdige bog til Patrick. Joakim syntes, at anslaget røbede for meget. Dette råd blev også fulgt.

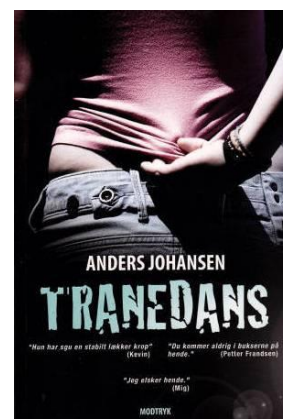
I Tranedans er vi igen i som i det meste af forfatterskabet i Udkantsdanmark: "*langt ude ved havet, på kanten af landet.*" Byen har ikke noget navn, men lokaliteter som Thisted, Fjerritslev og Hjørring er nævnt. Jeg befandt mig under læsningen i Hanstholm, måske havner andre læsere i en anden vestjysk by?

Nogle læsere har fundet Tranedans i en anden vægtsklasse end de øvrige bøger i forfatterskabet. Men har man selv prøvet at være et hoved mindre end de øvrige (også pigerne) i klassen, så ved man, hvor hårdt og ubarmhjertigt livet kan være. Og ungdomsbøger behøver jo ikke hver gang at rulle hele stalinorgelet af problemer frem. I Tranedans er der ikke spiseforstyrrelser, selvskadelig adfærd eller dødsfald i den nærmeste familie, men derfor kan det alligevel godt gøre meget ondt.

Jeg vil mere end glæde mig til at læse Tranedans med 8.A. Bogen er absolut også anvendelig i niende ... og måske også i slutningen af en dygtig syvende?

God fornøjelse med endnu en god bog af en af Danmarks allerbedste ungdomsforfattere.

Finn Bangsgaard
Overlund Skole og VIA CFU

Tranedans af Anders Johansen

Viborg, december 2010

Tanken bag opgaverne:

Herunder følger 19 kapitelopgaver. Hver elev vælger selv otte opgaver, som løses skriftligt med henblik på klassesamtale. Opgaverne skal altså ikke afleveres.

Lykkeriddere kan også vælge en af nedenstående pakker (opgaverne er lavet i julemåneden). Fordelen er, at der kun er seks opgaver - ulempen er manglende valgfrihed.

Pakke 1: Tobis (kapitlerne: **2, 4, 10, 13, 15 og 17**) – de umiddelbart letteste opgaver

Pakke 2: Skoddet (kapitlerne: **3, 7, 9, 12, 14 og 18**) – middelsvære

Pakke 3: Haletudsen (kapitlerne: **5, 6, 8, 11, 16 og 19**) – de sværeste

Det er så absolut en fordel for de svageste elever, at de har forberedt sig på spørgsmål og svar, som dygtigere elever ikke har arbejdet med.

Dog er kapitel 1 fælles læsning!

Kapitel 1. **I lys lue** (kapitlet læses op af læreren)

Hvilke spørgsmål eller kommentarer sidder I med?

Kapitel 2. **En dag i Tobias P. Jensens skodliv**

Hvorfor har Tobias et skodliv?

Hvilke råd vil du give ham?

Tobias er plaget af sin ringe højde. Hvilke andre faktorer kan være "diskvalificerende"/skod for 15-16-årige?

Kapitel 3. **Pornokongens slot**

Melissas cykel i Lystslottets indkørsel, webshop og teengalleri. Hvordan virker disse spor på læseren?

Kapitel 4. **Terror i klassen**

Hvad bliver Tobias kaldt i dette kapitel (3 ting)?

Forklar med udgangspunkt i ovennævnte og andre autentiske eksempler forskellen på kæle- og øgenavne. Kom fx ind på formål.

Kapitel 5. **Spurv i tranedans**

Hvorfor elsker Tobias Melissa?

Kan man overhovedet tale om ægte kærlighed, når han kan finde så mange fejl hos hende?

Og hvad betyder det at være en spurv i tranedans?

Tranedans af Anders Johansen

Kapitel 6. **Et nøk for miljøet**

Nogle drenge og piger tiltrækkes af rockermiljøet. Hvorfor?

Med stor risiko for at generalisere tror du så, at der er fællestræk hos de, der ender som rockere (eller hangsarounds/prospects)?

Kapitel 7. **En ildertøs popper op**

På side 57-60 har Tobias lavet sin profil med 15 punkter.

Lav en profil over dig selv eller – hvis det er for tæt på – en profil som Melissa ville lave over sig selv med min. 10 punkter.

Kapitel 8. **Hvo intet vover ...**

Intertekstualitet er referencer til anden litteratur i en bog. Med lidt god vilje kan man godt kalde omtalen af Ridder Pjok og prinsesse Guldlok for intertekstualitet, selvom der er tale om en fiktiv bog.

Motiver er typiske, genkendelige situationer, som findes i anden litteratur (og i virkeligheden). Fra eventyret har vi tallet tre og fra biblen tallet syv, men på side 8 anvender AJ også disse.

Kan du finde intertekstualitet og/eller (og det er noget lettere) motiver, som hører ungdomslitteraturen til?

Kapitel 9. **Kontrolcifre**

Din lærer påstår, at Anders Johansen er en af Danmarks allerbedste ungdomsforfattere. Find i kapitel 9 mindst fem argumenter, der kan støtte din lærers synspunkt.

Kapitel 10. **Partytime**

Lav et referat af kapitlet med fokus på ups and downs for Tobias.

Kapitel 11. **En ridder med en mission**

Vælg A eller B

A: Perspektiver via motiverne i denne bog til (ungdoms)film.

Det kunne være (men behøver ikke) film som Fucking Åmål, Bagland, Ondskab, Terkil i knibe eller Good Will Hunting. Dine perspektiveringer skal selvfølgelig begrundes.

B: Kevin benytter sig af (for?) mange engelske og amerikanske udtryk. Hvilke bruger du og dine venner? Hvorfor – og hvilken effekt har det?

Kapitel 12. **Model-Queen Thrane**

Tjek teksten til Through the monsoon med Tokio Hotel. Hvorfor anvender AJ denne sang i handlingen?

Kom med et andet, begrundet bud på en sang, som kan anvendes i forhold til bogens handling.

Kapitel 13. **Væk i dig**

Ingen kan forlange, at du skal røbe et minde fra en hemmelig, aflåst skuffe.

Men hvis du skal afsløre et, der ikke har med forelskelse at gøre, hvad ville det så være?

Tranedans af Anders Johansen

Kapitel 14. **Havgus**

Tobias har det skidt, og det opdager moren; hun spørger faktisk, om der er noget, der trykker ham.

Hvorfor fortæller han ikke om sit skodliv? Hvordan ville du have reageret?

Kapitel 15. **Scorekarl dater Ildertøs**

Helt eller skurk?

Er Tobias drevet af ædle motiver? Eller er han bare en jaloux liderbuks?

Lav en personkarakteristik af Tobias med udgangspunkt i følelserne for Melissa.

Kapitel 16. **Sidste tur på Street Magic'en**

Set up – pay off.

I anslaget i kap. 1 sætter Tobias ild til Lystslottet. Undervejs i bogen nævnes det gamle interiør/skrammel fra spartiden flere gange (fx s. 182) og her i kapitlet læser vi på side 171 om benzindunken. Den slags spor kender vi fra film. Her kaldes det set up, og når vi bemærker det, får vi belønningen: pay off.

Kan du finde andre set up i bogen?

Kapitel 17. **Fredag d. 13**

Lav selv en opgave til dette kapitel.

Kapitel 18. **En tændstik til lortet**

Lav selv en opgave til dette kapitel.

Kapitel 19. **Miraklernes tid**

Lav selv en opgave til dette kapitel.

Vælg mindst en af nedenstående opgaver:

A: Forestil dig, at du bor i den unavngivne by og er temmelig utilfreds med af AJs fremstilling af denne del af Udkantsdanmark. Skriv et åbent brev til forfatteren, hvori du lufter din utilfredshed. Åbent brev er et brev, som ikke alene sendes til en navngiven person, institution, organisation eller andet, men samtidig offentliggøres i eksempelvis en avis eller gennem andre medier.

Et åbent brev kræver ofte et offentligt svar.

Ofte anvendes åbne breve, når kendte personer, politikere, virksomheder eller myndigheder ikke opfylder givne løfter.

Kilde: Wikipedia

B: Lav en grafisk fremstilling af klassens og dens grupperinger.

C: Vurder sproget og sproglige virkemidler i Tranedans. Tag bl.a. udgangspunkt i hjemmelavede ord som venindesolidarisk og ølsjatsjaskende, metaforer, slang og det forhold, at AJ er født i 1953.

Tranedans af Anders Johansen

D: Skriv på en halv side Melissas oplevelser af handlingen i Tranedans. Du er altså Melissa!

E: Bogens forside ligner/er en filmplakat og det sidste kapitel minder om rulleteksterne i en film. Hvad skulle fremhæves og nedtones, hvis Tranedans skulle filmatiseres? Vil det være en god ide at filmatisere bogen?

Afsluttende diskussion på klassen vedr. sex, porno og seksualundervisning:

- **Hvordan er I via forældre, undervisning og nettet klædt på til at have sex?**
 - Skal piger og drenge have fælles seksualundervisning i skolen?
 - Skal forældre have tilladelse til at logge jeres internetsurfing?
 - Kan I nævne fordomme vedr. sex, som måske skyldes porno?
 - Kan man tale om sex med sine forældre ... eller andre voksne?
- **Tror I, at der er forskel på forbrug af porno hos drenge/mænd og piger/kvinder?**
 - Hvem laves porno af og for?
 - Hvad er formålet med porno?
 - Er der medieskabte kropsidealer, som det er svært at leve op til?
- **Hvad menes der med, at det offentlige rum er blevet pornoficeret?**
 - Kom bl.a. ind på reality shows som fx Paradise Hotel og brug af sex i reklamer samt sjove/frække mails og youtubeklip.

God fornøjelse
Finn Bangsgaard

